

Naslov: Kdo postavi meje psom in avtomobilom?

Avtor: IVANA STAMEJČIČ

Rubrika/Oddaja: IZ NAŠIH KRAJEV

Žanr: POROČILO

Površina/Trajanje: 401,16

Naklada:

Gesla: ARHITEKTURA, PROSTORSKA KULTURA, ARHITEKT



Kdo postavi meje psom in avtomobilom?

Mladi iskali rešitve za bolj kakovostno življenje v mestni soseski



V delavnicah so mladi iz lesenih letvic izdelovali mizice in stolčke za posedanje, takole pa je nastajal paviljon za druženje na zelenici pred blokom.

»Predpisov niti nimamo tako slabih, le ljudje jih ne spoštujemo. Zunanji videz bloka bi moral biti enoten, ko pogledaš po Celju, pa je skoraj vsak balkon urejen drugače. Velika težava so tudi smetnjaki, katerih število se je po uvedbi ločenega zbiranja odpadkov pred blokami neverjetno povečalo. Ko se zdaj pripeljem v Novo vas, imam občutek, kot da sem se v Bukovžlak,« je bil na okrogli mizi slikovit **Gregor Gregorin**.



CELJE – Zavod za prostor Savinjske regije Metro SR je v sodelovanju z družbo Nepremičnine Celje in mestno občino minuli teden izvedel arhitekturni maraton o prenovi mestnih sosesk na primeru najbolj gosto poseljene mestne četrti Dečkovo naselje. V nizu delavnic z osnovnošolci in s srednješolci ter z mladimi družinami so urbanisti želeli ugotoviti, kakšno življenje si želijo zlasti predstavniki mlajših generacij. Skupna ugotovitev je bila, da je povsod preveč hrupa in avtomobilov ter da so si gospodarji psov prisvojili zelene površine, ki jih sicer v mestu ni tako malo.

Glede na to, da je prostorska kultura v Sloveniji na zelo nizki ravni, so za iskanje idej, kako bi lahko v prihodnje boljše živeli, izbrali prav mlade, je povedal **Gorazd Furman Oman** iz zavoda Metro SR. Učenci IV. OŠ in OŠ Frana Roša ter dijaki Gimnazije Celje – Center so v okviru terenskega dela kot urbanistični detektivi ugotavljali, kaj jih v mestni soseski najbolj moti, nato pa v delavnicah v debati nizali svoje predloge ter iz lesenih letvic izdelovali praktične rešitve, ki bi predstavnikom različnih generacij ponujale možnosti za več druženja.

Tega je namreč med ljudmi v gosto naseljenih soseskah odločno premalo, zato so mladi tudi predlagali več otroških igrišč in rekreativnih površin, ki bi bile na voljo vsem, izdelali pa so mizice in stolčke za posedanje ter

različno velike paviljončke, v katerih bi se lahko družili sosede. »Največji problem te generacije je, da se nima kje »divjati,« je želje mladih povzel Furman Oman in dodal, da je bila njihova najbolj izvirna rešitev pre-

dlog za letni kino. Zanj bi program zbirali stanovalci posameznih blokovskih vhodov, hkrati pa »svoj« večer nadgradili še s kulinarično ponudbo države, iz katere bi bil izbran film.

Kaj pričakujejo ljudje?

Direktor družbe Nepremičnine Celje **Primož Brvar** je poudaril, da želijo kot »tisti, ki gradimo, obnavljamo in oddajamo neprofitna stanovanja, izvedeti, kako bi ljudje radi živeli v blokovskih soseskah«. Sam je odraščal na zelenicah in igriščih med bloki v Novi vasi, njegova otroka pa preprosto ne marata na dvorišče, saj

tam ni njunih vrstnikov. »Kje pa bi bili, ko so si ves prostor prisvojili odrasli za svoje avtomobile in pse?« je na zaključni okrogli mizi žal se je te, kljub temu da je bila razprava namenjena prenovi bližnjega Dečkovega naselja, udeležila le peščica krajanov Nove vasi – opozoril **Ludvik Stepančič**. Zaželel si je, da bi se našel kdo, ki bi zamejil prostor, kjer bi ljudje lahko parkirali avtomobile in kamor bi lahko vodili na sprehod svoje hišne ljubljence. »Ne pa da so vse zelenice med bloki eno samo veliko pasje stranišče!« Da je na območju Nove vasi in tudi bližnjega Dečkovega naselja dovolj

zelenic, je opozoril tudi predsednik Sveta MČ Nova vas **Maksimilijan Klemen**, ki pa na teh zelenih površinah – ve se, zakaj – pogreša otroke, zlasti pa urejene koticke, kjer bi se lahko ljudje družili. »V Novi vasi kot da ni dijakov in mladih ljudi, če že, zunaj srečaš le najmlajše in nas starejše,« je še povedal.

Odločati bi morali ljudje

Če naj bi čez leta vendarle v mestnih soseskah bolj kakovostno živeli, je za to najbolj pomembna prostorska vzgoja mladih. Odrasli so se namreč v zadnjih letih odvadili sodelovanja, ne povedo, kaj si želijo, ne sodelujejo pri tem, da bi kaj spremenili. To na nek način spodbuja tudi zakonodaja, ki je na primer ukinila nekdanje prostorske konference, ko so ljudi v posameznih mestnih predelih

pred načrtovano gradnjo seznanili z novostmi, ki prihajajo v njihovo sredino. Kot je povedala **Darja Zabukovec** iz mestne občine, si urbanisti želijo pobud iz lokalnega okolja in več sodelovanja, zato so še kako dobrodošli njihovi predlogi. »A končna odločitev mora biti skupna in skladna s stroko,« je poudarila in opozorila, da bo prostorska kultura meščanov že v kratkem na veliki preizkušnji. Zakon o vpisu etažne lastnine namreč narekuje razdelitev zemljišč ob blokkih med etažne lastnike, zato se lahko zgodi, da se bodo ponekod lastniki odrekli zelenicam in jih spreminjali v parkirišča. Pa bodo potem to res soseske, v katerih se bodo počutili doma in v njih radi živeli?

IVANA STAMEJČIČ
Foto: arhiv METRO SR